

Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de Miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate

(adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri)

Comitetul de Miniștri, în virtutea articolului 15 b din Statutul Consiliului Europei;

Considerând că este în interesul Statelor Membre, în Consiliul Europei, să stabilească principii comune în materie penală, cu scopul de a întări cooperarea internațională în acest domeniu;

Constatând dezvoltarea considerabilă în Statele Membre a recurgerii la sancțiunile și măsurile penale a căror aplicare are loc în comunitate;

Considerând că aceste sancțiuni și măsuri constituie mijloace importante de luptă împotriva criminalității și că ele evită efectele negative ale închisorii;

Considerând interesul pentru crearea, impunerea și executarea acestor sancțiuni și măsuri;

Recomandă guvernelor Statelor Membre să se inspire în legislația și practica lor internă din principiile reținute în textul Regulilor europene asupra sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate, așa cum figurează în Anexa la prezenta Recomandare, cu scopul de a le pune în aplicare în mod progresiv și de a-i da acestui text cea mai largă difuzare posibilă.

PREAMBUL

Prezentele reguli au ca scop:

a) să stabilească un ansamblu de norme care permit legiuitorului național și practicienilor de referință autorizați cu decizia ca organele însărcinate cu executarea să asigure o aplicare justă și eficace a sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate. Această aplicare trebuie să vizeze menținerea unui echilibru necesar și de dorit, pe de o parte, între exigențele apărării societății în dublul său aspect de protecție a ordinii publice și de aplicare a normelor vizând să repare prejudiciul cauzat victimelor, și, pe de altă parte, indispensabila luare în considerare a nevoilor delincentului în condițiile inserției sociale;

b) să furnizeze Statelor Membre criterii de bază destinate să îmbine crearea și recuperarea cu sancțiunile și măsurile aplicate în comunitate garanții împotriva riscurilor de stingere a drepturilor fundamentale ale persoanei umane cărora li se aplică ele. De asemenea, este necesar să se vegheze la aceea că aplicarea acestor sancțiuni și măsuri să nu ajungă la vreun abuz, care s-ar traduce de exemplu printr-o folosire în detrimentul anumitor grupuri sociale. De asemenea, avantajele și dezavantajele sociale, ca și riscurile potențiale care rezultă din astfel de sancțiuni și măsuri, trebuie să fie examinate cu grijă. și simplul fapt că trebuie urmărit scopul de substituire a închisorii nu ar putea justifica recurgerea la vreun tip de măsură sau vreo modalitate de executare;

c) să propună personalului însărcinat cu executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate și tuturor celor care în comunitate sunt implicați în aceste reguli de conduită clare pentru a se asigura că această executare corespunde condițiilor și obligațiilor impuse și în consecință să confere o întregă credibilitate sancțiunilor și măsurilor. Ceea ce înseamnă că executarea trebuie să fie concepută într-o

manieră rigidă sau formalizată. Din contră, ea trebuie condusă într-o constantă individualizare, adică de corespondență între faptele comise, răspunsul penal și aptitudinile delincventului. Și faptul de a ne putea referi la o reglementare stabilită la nivel internațional ar trebui să favorizeze schimbul de experiență, în special în domeniul metodelor de muncă.

Nu trebuie să insistăm asupra faptului că sancțiunile și măsurile aplicate în comunitate, ca și cele prevăzute în cadrul acestor reguli, prezintă o reală utilitate, atât pentru delincvent, cât și pentru comunitate, deoarece delincventul continuă să-și exercite opțiunile mai degrabă și să-și asume responsabilitățile sociale. Executarea sancțiunilor penale în sânul comunității oferă o mai bună protecție societății, decât desfășurarea unui proces pe termen lung salvând de la sine și interesele victimei.

De asemenea, pronunțarea și executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate, trebuie să fie conduse de aceste considerațiuni, ca și de obiectivul esențial de a-1 considera pe delincvent drept o ființă umană responsabilă și respectabilă.

Concepute ca o paralelă la Regulile Penitenciare Europene din 1987, prezentele Reguli nu ar putea să fie considerate ca niște reguli tip. Ele formează mai degrabă un corpus de exigențe susceptibile de a fi în comun admise și observate; și nu putea exista o aplicare mai satisfăcătoare a sancțiunilor sau a măsurilor aplicate în comunitate fără să se respecte aceste exigențe.

Prin experiența sa și viziunea de ansamblu a situației din Statele Membre, Consiliul Europei este în măsură să vegheze ca aceste Reguli să-i orienteze și să-i ajute pe cei care publică dispozițiile legale naționale și pe cei care le aplică în fiecare țară.

Dispozițiile prezentelor Reguli se aplică la sancțiunile sau măsurile astfel definite în glosar, a căror executare se exercită în comunitate, inclusiv măsurile constând într-o modalitate de executare a unei pedepse cu închisoarea în afara unei instituții penitenciare. Sunt excluse totuși aici măsurile specifice privind minorii.

Partea I. PRINCIPIILE FUNDAMENTALE

Regula 1

Prezentele reguli trebuie aplicate de o manieră imparțială.

Regula 2

Definițiile termenilor conținuți în glosarul care figurează în Anexă trebuie considerate ca făcând parte integrantă din prezentele reguli.

Capitolul I - CADRUL LEGAL

Regula 3

Definirea, adoptarea și aplicarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie prevăzute de dispozițiile legale.

Regula 4

Condițiile și obligațiile sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate, care sunt fixate de către autoritatea de decizie, trebuie să fie definite de dispozițiile legale clare și explicite, ca și consecințele care pot rezulta din nerespectarea acestor condiții și obligații.

Regula 5

Nici o sancțiune sau măsură aplicată în comunitate nu trebuie să fie de o durată nedeterminată.

Durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie fixate de autoritatea însărcinată să ia decizia în limitele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Regula 6

Natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală.

Regula 7

Autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie prevăzute în dispoziții legale.

Obligațiile și responsabilitățile autorităților de execuție trebuie de asemenea să fie prevăzute prin dispoziții legale.

Regula 8

Trebuie să fie prevăzută prin dispoziții legale puterea autorităților însărcinate să pună în aplicare, să decidă unele metode de executare, să delege în cazul prerogativelor lor cu privire la executarea unei treimi sau mai mult din pedeapsă, să încheie acorduri cu delincventul, cu alte autorități sau terțe persoane, în vederea acestei executări.

Regula 9

Arestarea și recurgerea la închisoare în timpul executării unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate atunci când delincventul nu respectă condițiile sau obligațiile impuse, trebuie să fie prevăzute de dispozițiile legale.

Regula 10

În legislația privind schimbarea automată cu închisoarea a unei sancțiuni sau măsuri aplicată în comunitate nu trebuie să existe dispoziții în caz de nerespectare a condițiilor sau a obligațiilor impuse de această sancțiune sau măsură.

Regula 11

Controlul ordonat și extern al activității autorității însărcinate cu executarea ar trebui să fie prevăzut prin dispoziții legale. Acest control trebuie să fie efectuat de persoane calificate și experimentate.

CAPITOLUL II - Garanțiile judiciare și procedurile de recurs

Regula 12

Decizia referitoare la impunerea sau la revocarea unei sancțiuni sau a unei măsuri de prezentare aplicată în comunitate trebuie să fie luată de o autoritate judiciară.

Regula 13

Delincventul trebuie să aibă dreptul să exercite un recurs în fața unei autorități de decizie superioară împotriva deciziei care i-a impus sancțiune sau o măsură aplicată în comunitate, aceasta modificând sau revocând o astfel de sancțiune sau măsură.

Regula 14

Orice decizie referitoare la punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate trebuie să permită delincventului să facă apel la autoritatea judiciară din momentul în care acesta dorește să se plângă că o restricție a libertății sale ori că această decizie este ilegală sau contrară conținutului sancțiunii sau măsurii impuse.

Regula 15

O procedură de recurs trebuie să fie pusă la dispoziția unui delincvent care dorește să se plângă la o decizie referitoare la punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate, decizie dată de autoritatea însărcinată cu această executare sau să se plângă de omiterea luării unei astfel de hotărâri.

Regula 16

Procedura privind depunerea recursului va fi simplă. Recursul va trebui examinat rapid și împărțit în cele mai bune perioade.

Regula 17

Autoritatea sau organul însărcinat să trateze recursul va trebui să obțină orice informație necesară pentru a-i permite să ia o decizie. În această privință, va trebui să fie examinată cu grijă oportunitatea de a-1 asculta în persoană pe cel care a făcut plângerea, în special dacă acesta din urmă o cere.

Regula 18

Decizia motivată a autorităților sau a organului însărcinat cu tratarea recursului trebuie comunicată în scris atât celui care a făcut plângerea, cât și autorității însărcinate cu executarea.

Regula 19

Nu i se poate refuza delincventului să fie asistat de o persoană aleasă de el sau, dacă este cazul, de un apărător pus din oficiu, dacă o astfel de asistență este prevăzută în legislație în momentul în care el dorește să-și exercite dreptul de recurs împotriva unei decizii referitoare la impunerea, modificarea sau la revocarea unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate, sau împotriva unei decizii referitoare la executarea unei astfel de sancțiuni sau măsuri.

CAPITOLUL III - Respectarea drepturilor fundamentale

Regula 20

Nu va trebui să existe discriminare în impunerea și executarea sancțiunilor sau măsurilor aplicate în comunitate pentru motive de rasă, de culoare, de origine etnică, de naționalitate, de sex, de limbă, de religie, de opinie politică sau orice altă opinie, de situație economică, socială sau altă situație, de condiția fizică sau mentală.

Regula 21

Nici o sancțiune sau măsură aplicată în comunitate care restrânge drepturile civile sau politice ale delincventului nu trebuie să fie creată sau impusă dacă aceasta este contrară normelor acceptate de comunitatea internațională cu privire la drepturile omului și a libertății fundamentale. Aceste drepturi nu ar putea să fie restrânse cu ocazia punerii în aplicare a sancțiunii sau a măsurii aplicate în comunitate într-o măsură mai mare decât atât cât decurge în mod normal din decizia care impune această măsură sau sancțiune.

Regula 22

Natura sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate și maniera în care ele sunt puse în aplicare, trebuie să fie de acord cu toate drepturile umane ale delincventului, garantate pe plan internațional.

Regula 23

Natura, conținutul și metodele de executare a sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate nu trebuie să pună în pericol viața privată sau demnitatea delincvenților sau a familiei lor, nici să conducă la hărțuire.

De asemenea, ele nu trebuie să ducă la atingerea respectului față de sine-însuși, a legăturilor familiale și cu comunitatea și a capacității delincvenților de fi parte integrantă a societății. Vor trebui adoptate garanții pentru a-i proteja de orice insultă și de orice curiozitate sau publicitate inoportune.

Regula 24

Toate instrucțiunile luate de autoritatea de executare și în particular cele legate de exigențele privind controlul trebuie să fie practice, precise și limitate la ceea ce este necesar executării efective a sancțiunii sau a măsurii.

Regula 25

O sancțiune sau o măsură aplicată în comunitate nu trebuie să conțină un tratament sau o tehnică medicală sau psihologică neconformă cu normele etice recunoscute pe plan internațional,

Regula 26

Natura, conținutul și metodele de executare ale unei sancțiuni sau ale unei măsuri aplicate în comunitate nu trebuie să producă daune fizice sau mentale.

Regula 27

Sancțiunile și măsurile aplicate vor trebui să fie executate într-o manieră care nu le agravează caracterul aflictiv.

Regula 28

Dreptul de a beneficia de sistemul existent de protecție socială nu trebuie să fie limitat prin impunerea sau executarea unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate.

Regula 29

Deoarece există dispoziții care le permit organizațiilor sau persoanelor individuale din comunitate să furnizeze prin intermediul remunerăției un ajutor autorității de executare sub forma activității corespunzătoare de luare în custodie, autoritatea de executare este cea căreia îi revine responsabilitatea de a veghea ca serviciile propuse să fie conforme cu exigențele prezentelor Reguli. Ea trebuie să determine măsurile care trebuie luate atunci când se consideră că ajutorul astfel furnizat nu corespunde acestor exigențe.

Autoritatea de executare trebuie de asemenea să decidă măsurile care trebuie luate atunci când activitățile de luare în custodie relevă faptul că delincventul nu a îndeplinit o condiție sau o obligație dată în grijă, sau mai mult o instruire dobândită pentru punerea în aplicare a sancțiunii sau a măsurii aplicate în comunitate care i-a fost impusă.

CAPITOLUL IV - Cooperarea delincventului si consimțământul

Regula 30

Impunerea și executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să urmărească scopul de a dezvolta la delincvent sensul responsabilităților sale față de societate și în special față de victimă sau de victime.

Regula 31

O sancțiune sau o măsură aplicată în comunitate nu trebuie să fie impusă decât dacă suntem siguri de condițiile sau de obligațiile care-i pot fi atribuite delincventului și de voința sa de a coopera și de a le respecta.

Regula 32

Toate condițiile sau obligațiile pe care trebuie să le observe un delincvent care face obiectul unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate trebuie să fie determinate ținând cont atât de nevoile sale individuale care au legătură cu executarea, posibilitățile și drepturile sale, cât și de responsabilitățile sale sociale.

Regula 33

Independent de documentul care formulează sancțiunea sau măsura aplicată în comunitate, delincventul trebuie, înainte de a începe executarea, să fie informat, dacă este cazul în scris, într-o manieră clară și în

limba pe care o înțelege, despre natura acestei sancțiuni sau măsuri și despre scopul urmărit ca și despre condițiile sau obligațiile care trebuie respectate.

Regula 34

Dat fiind faptul că punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate trebuie să fie concepută în maniera de a obține cooperarea unui delincvent și de a-i face să înțeleagă sancțiunea ca pe o reacție echilibrată și rezonabilă la infracțiunea comisă, el trebuind în aceiași măsură să participe la procesul de luare de decizii în materie de executare.

Regula35

Unei persoane inculpate ar trebui să-i fi cerut consimțământul pentru impunerea oricărei măsuri aplicate în comunitate înaintea procesului sau în locul unei decizii asupra sancțiunii.

Regula 36

Atunci când este necesar consimțământul delincventului, acesta trebuie dat într-o manieră clară și explicită.

Un astfel de consimțământ nu ar putea avea drept consecință privarea lui de vreunul din drepturile sale fundamentale.

Partea a II-a. RESURSE UMANE ȘI FINANCIARE

CAPITOLUL V - Personal profesional

Regula 37

Pentru recrutarea, selectarea și promovarea personalului profesional însărcinat cu executarea, nimic nu poate face obiectul unei discriminări fondată pe rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau altele ca: originea națională, etnică sau socială, bunurile, nașterea sau cu totul alt motiv. Recrutarea și selectarea ar trebui să țină cont de acțiunile specifice întreprinse în favoarea unor categorii particulare de persoane, ca și de diversitatea delincvențelor care trebuie luați în îngrijire.

Regula 38

Personalul însărcinat cu executarea va trebui să fie în număr suficient pentru a-și asuma efectiv multiplele sarcini care îi revin. Va trebui să aibă calitățile de caracter și calificările profesionale necesare executării funcțiilor sale.

Unele norme și politici vor trebui definite pentru ca numărul și calitatea personalului să corespundă cantității de muncă și calificărilor și experienței profesionale specifice dobândite.

Regula 39

Personalul însărcinat cu executarea va trebui să primească o pregătire adecvată și să dispună de o informare care să-i permită să aibă o percepție realistă a câmpului său special de activitate, a activităților sale concrete și a exigențelor deontologice ale muncii sale. Calificarea sa profesională va trebui să fie cu regularitate îmbunătățită și dezvoltată prin cursuri de perfecționare, analize și evaluări ale muncii sale.

Regula 40

Personalul profesional trebuie să fie numit în funcție de condițiile juridice, financiare și de lucru care garantează continuitatea acțiunii sale, permit dezvoltarea simțului responsabilităților sale și îi asigură un statut de funcționare egal cu cel al altui personal profesional care exercită funcții comparabile.

Regula 41

Personalul profesional va trebui să fie răspunzător față de autoritatea de executare prevăzută de lege.

Această autoritate trebuie să definească obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului său, și să ia toate dispozițiile pentru a-i controla activitatea și evalua eficacitatea.

CAPITOLUL VI - Resurse financiare

Regula 42

Autoritățile de executare vor trebui să dispună de resurse financiare adecvate luate din fondurile publice. Terțe persoane pot aduce o contribuție financiară sau orice altă contribuție, dar autoritatea de executare nu va trebui să depindă niciodată financiar de acestea.

Regula 43

În cazul în care autoritățile de executare dispun de contribuția financiară a terțelor persoane, unele reguli vor trebui să definească procedurile care trebuie urmate, persoanele investite cu responsabilități specifice în acest domeniu și modalitățile de control al utilizării fondurilor.

CAPITOLUL VII - Implicarea și participarea comunității

Regula 44

Informațiile corespunzătoare asupra naturii și conținutului sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate, cât și asupra modalităților de execuție, trebuie să fie difuzate astfel încât publicul, în special persoanele private, organismele, serviciile publice și private interesate de executarea acestor sancțiuni sau măsuri, să le poată înțelege temeiul și să le considere ca răspunsuri adecvate și credibile pentru comportamentele delincvente.

Regula 45

Intervenția autorităților însărcinate cu executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie înlocuită de toate resursele utile din comunitate cu scopul de a le procura acestor autorități unele mijloace adaptate pentru a răspunde nevoilor delincvenților și pentru a le menține drepturile.

În acest ultim scop, va trebui de asemenea, să recurgem cel mai curând posibil la participarea organizațiilor și persoanelor individuale din comunitate.

Regula 46

Participarea comunitară trebuie utilizată cu scopul de a permite delincvenților să dezvolte legături reale cu comunitatea, de a-i face conștienți de interesul pe care comunitatea li-1 arată și de a lărgi posibilitățile de contacte și de sprijin.

Regula 47

Participarea comunitară trebuie să se manifeste sub forma unui acord încheiat cu autoritatea de executare, precizând îndeosebi natura și modalitățile sarcinilor ce trebuie îndeplinite.

Regula 48

Rolul de luare în grijă nu poate fi exercitat de organizațiile comunitare și de persoanele individuale din comunitate, decât dacă este prevăzut de dispozițiile legale definite de autoritățile responsabile cu impunerea sau executarea sancțiunilor sau măsurilor aplicate în comunitate,

Regula 49

Recurgerea la persoane individuale din comunitate nu trebuie să fie considerată ca un substituit al muncii pe care ar trebui s-o efectueze personalul profesional.

Regula 50

Autoritățile de execuție trebuie să definească normele și procedurile de selectare a persoanelor individuale din comunitate și informațiile privind sarcinile, responsabilitățile lor, limitele competenței lor, persoanele cărora trebuie să le dea socoteală și orice alte elemente utile.

Regula 51

Persoanele individuale din comunitate trebuie să fie ghidate, în măsura posibilului, de personalul profesional și puse să-și asume sarcinile care corespund capacității și posibilităților lor. Va trebui asigurată o pregătire adaptată în caz de nevoie.

Regula 52

Organizațiile comunitare și persoanele individuale din comunitate țin cont de exigențele secretului profesional.

Regula 53

În exercitarea funcțiilor lor, persoanele individuale din comunitate trebuie să fie acoperite de o asigurare împotriva accidentelor și pagubelor provocate de terțe persoane, ca și în materie de responsabilitate civică. Cheltuielile muncii lor trebuie să fie remunerate.

Regula 54

Organizațiile comunitare și persoanele individuale din comunitate trebuie să fie ascultate în privința problemelor de ordin general, ca și asupra problemelor care se bazează pe cazuri individuale și să dispună în același timp de toate informațiile.

Partea a III-a. GESTIUNEA SANCTIUNILOR ȘI A MĂSURILOR**CAPITOLUL VIII - CONDIȚII DE PUNERE ÎN APLICARE****Regula 55**

Executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate va trebui concepută astfel încât ele să aibă cea mai mare semnificație posibilă pentru delincvent și ca ele să contribuie la dezvoltarea personală și socială necesară delincventului cu scopul de a permite inserția sa socială. Metodele de îngrijire și control vor trebui să urmărească aceste obiective.

Regula 56

Orice aviz comunicat tribunalului sau ministerului public privind pregătirea, impunerea sau punerea în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate nu poate fi furnizat decât de către personalul profesional sau de către o organizație prevăzută de lege, sau prin intermediul personalului profesional.

Regula 57

Autoritatea de execuție trebuie să se asigure că informația privind drepturile celor care fac obiectul sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate este pusă la dispoziția lor, ca și un ajutor pentru exercitarea acestor drepturi. Personalul profesional, organizațiile comunitare și participanții individuali trebuie să fie informați despre aceste dispoziții.

Regula 58

Delincventul trebuie să aibă dreptul să facă observații verbale sau scrise înaintea oricărei decizii privind executarea unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate.

Autoritatea de executare trebuie să-i garanteze delincventului în caz de conflict sau de criză, posibilitatea de a intra în contact într-un răstimp minim cu un membru al personalului profesional care exercită o funcție de răspundere.

Regula 59

Autoritatea de execuție trebuie să strângă și să examineze cu grijă plângerile formulate de delincvent, privind executarea sancțiunii sau a măsurii al cărei obiect este. Ea trebuie de asemenea, să examineze cu foarte mare atenție cererea delincventului care tinde să schimbe persoana care exercită luarea în grijă sau orice altă persoană care exercită o responsabilitate în privința ei.

Regula 60

Autoritatea de execuție întocmește un dosar individual pentru fiecare delincvent. Acest dosar trebuie ținut la zi, îndeosebi cu scopul de a permite întocmirea oricărui raport util în vederea observării de către delincvent a condițiilor sau obligațiilor pe care le incumbă cu titlu de sancțiune sau de măsură.

Regula 61

Informațiile conținute în dosarul individual nu vor trebui să cuprindă decât aspectele care interesează sancțiunea sau măsura pronunțată și punerea ei în aplicare. Ele vor trebui să fie cât se poate de obiective și viabile.

Regula 62

Delincventul sau persoana care acționează în numele său trebuie să aibă acces la dosarul individual cu condiția să nu existe o atingere a vieții private a aproapelui. Delincventul va trebui să aibă dreptul de a contesta conținutul dosarului obiectul contestației va trebui pus la dosar.

Regula 63

Persoana care are în grijă un delincvent ar trebui în mod normal să-1 informeze despre conținutul dosarului și al rapoartelor pe care le-a redactat acesta și să-i explice sensul lor.

Regula 64

Informațiile care figurează în dosarul individual nu vor fi divulgate decât persoanelor care au dreptul să ajungă la ele. Informațiile astfel comunicate se vor limita la ceea ce este necesar autorității care le cere pentru a se achita de sarcina sa.

Regula 65

Odată ce executarea sancțiunii sau a măsurii a luat sfârșit, dosarele pe care le posedă autoritatea de execuție trebuie să fie distruse sau arhivate conform unei reglementări care să prevadă garanții în ceea ce privește divulgarea conținutului unor terțe persoane. Nu se va putea întâmpla astfel înainte ca efectele juridice ale sancțiunii să fie epuizate, nici după depășirea perioadei de timp definită de legislația în vigoare.

Regula 66

Natura și volumul informațiilor despre delincvenți furnizate organismelor care le asigură plasarea lor profesională sau care la furnizează un ajutor pe planurile personal și social, vor fi definite în cadrul acțiunii duse cu delincventul și limitarea la acest obiect. De aici vor fi îndeosebi excluse, în afară de acordul formal și informat al delincventului, orice informație asupra delincventului și asupra antecedentelor sale, ca și orice informație susceptibilă de a-i fi socialmente nefavorabilă sau de a constitui o ingerință în viața sa privată.

Regula 67

Sarcinile încredințate delincvenților care efectuează o muncă pentru comunitate nu trebuie să fie lipsite de interes, ci să fie socialmente utile și semnificative, și trebuie să le permită dezvoltarea pe cât posibil a aptitudinilor lor; aceste lucrări nu trebuie să fie executate într-un scop lucrativ.

Regula 68

Condițiile de lucru și de muncă ale delincvenților care efectuează lucrări pentru comunitate vor trebui să fie conforme cu legislația muncii în materie de sănătate și securitate. Delincvenții vor trebui asigurați împotriva accidentelor și pagubelor care rezultă din executarea sancțiunilor, ca și în materie de responsabilitate civică.

Regula 69

Cheltuielile de executare nu trebuie, în principiu, suportată de către infractor.

CAPITOLUL IX - METODE DE LUCRU

Regula 70

Executarea de sancțiuni și măsuri aplicate în comunitate trebuie să se bazeze pe gestionarea de programe individualizate și pe dezvoltarea de relații corespunzătoare de muncă între delicvent, persoana care-1 are în grijă, precum și celelalte organizații comunitare sau persoane individuale din comunitate.

Regula 71

Metodele de lucru puse în aplicare pentru a executa sancțiunile și măsurile aplicate în comunitate vor fi adaptate fiecărui caz în particular. Autoritățile și personalul de executare vor dispune în acest scop de o latitudine suficientă pentru ca să se întâmple astfel, fără a se produce grave inegalități de tratament.

Regula 72

Atunci când este identificată o nevoie individuală necesară executării sancțiunii sau măsurii trebuie furnizat un ajutor personal, social sau material la nivelul calității recunoscute.

Regula 73

Instrucțiunile pe care le poate lua autoritatea însărcinată cu executarea deciziei care impune sancțiunea sau măsura, trebuie să fie practice și precise. Ele nu trebuie să-i impună delincventului exigențe mai mari decât cele care rezultă din această decizie.

Regula 74

Activitățile de control vor fi exercitate doar în limitele în care ele sunt necesare pentru o strictă executare a sancțiunii sau a măsurii aplicate în comunitate și bazate pe principiul intervenției minime. Ele vor fi proporționate în funcție de această sancțiune sau măsură și limitate la scopurile care îi sunt atribuite.

Regula 75

Autoritățile de execuție trebuie să recurgă la metode de lucru făcând apel la tehnicile profesionale recunoscute. Aceste metode trebuie să fie actualizate ținând cont de dezvoltarea cercetării, a muncii sociale precum și a tuturor celorlalte domenii de activitate similară.

CAPITOLUL X - DESFĂȘURAREA SANCTIUNILOR SAU MĂSURILOR ȘI CONSECINȚELE NEEXECUTĂRII

Regula 76

La începutul punerii în aplicare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate, delincventul trebuie să-și poată explica conținutul măsurii și ceea ce se așteaptă de la el. El trebuie să fie informat, de asemenea, despre consecințele nerespectării condițiilor și obligațiilor enunțate în decizie și a regulilor în aplicarea cărora va putea fi trimis în fața autorității de decizie, ținându-se cont de neexecutarea sau executarea neadecvată a sancțiunii sau a măsurii.

Regula 77

Autoritatea de execuție trebuie să definească clar procedurile pe care personalul său trebuie să le aplice față de deținut cât și în fața autorității de decizie, în caz de nerespectare sau de executare neadecvată de către deținut a condițiilor sau a obligațiilor care îi sunt impuse.

Regula 78

Lipsurile minore în instrucțiunile date de autoritatea de execuție sau în condițiile sau obligațiile care nu antrenează recurgerea la procedura de revocare a sancțiunii sau a măsurii, trebuie să fie reglate rapid în cadrul puterii discreționare sau, dacă este necesar, printr-o procedură administrativă.

Regula79

Orice discuție în cadrul unei proceduri administrative privind lipsurile minore trebuie să-i lase delincventului posibilitatea de a face comentarii. Conținutul acestei discuții sau a oricărei alte măsuri de investigație trebuie să figureze în dosarul individual și să fie comunicat neîntârziat și lîmpede delincventului.

Regula 80

Orice nerespectare semnificativă cu privire la condițiile sau obligațiile fixate printr-o sancțiune sau măsură aplicată în comunitate trebuie neîntârziat să fie semnalată în scris autorității de decizie de către autoritatea de execuție.

Regula 81

Orice raport scris asupra abaterii de la condițiile sau obligațiile sancțiunii sau a măsurii va trebui să conțină informații obiective și detaliate asupra manierei în care a avut loc abaterea și circumstanțele în care s-a produs ea.

Regula 82

Nu poate fi statuat de autoritatea de decizie asupra modificării sau revocării parțiale sau totale a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate decât după o examinare detaliată a faptelor raportate de autoritatea de execuție.

Regula 83

Înainte de a statua asupra modificării sau revocării parțiale sau totale a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate, autoritatea de decizie va trebui să se asigure că delincventul va avea ocazia să examineze documentele pe care se bazează cererea de modificare sau revocare și să facă cunoscute observațiile asupra violenței pretinse de orice condiție sau obligație impusă.

Regula 84

Nerespectarea condițiilor sau obligațiilor fixate de sancțiune sau măsură aplicată în comunitate care se poate traduce conform legislației în vigoare prin modificarea sau revocarea parțială sau totală a sancțiunii sau a măsurii, nu trebuie să constituie în sine o infracțiune.

Regula 85

Atunci când este examinată revocarea unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate, va trebui să se țină cont de maniera și măsura în care condițiile și obligațiile fixate de această sancțiune sau măsură au fost respectate de delincvent.

Regula 86

Decizia de revocare a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate nu trebuie să ajungă în mod necesar să impună o pedeapsă cu închisoarea.

Regula 87

Orice condiție sau obligație fixată de o sancțiune sau măsură aplicată în comunitate ar trebui să poată fi modificată de autoritatea de decizie în cadrul legislației în vigoare, în funcție de progresele făcute de delincvent.

Regula 88

Autoritatea de decizie ar trebui să poată pune capăt, înainte de termen, unei sancțiuni sau măsuri aplicată în comunitate, atunci când s-a stabilit că delincventul a respectat condițiile și obligațiile fixate, și din momentul în care nu se mai dovedește necesară menținerea lor pentru a se atinge scopul acestei sancțiuni sau măsuri.

CAPITOLUL XI - CERCETAREA ȘI EVALUAREA FUNCȚIONĂRII SANCTIUNILOR ȘI MĂSURILOR APLICATE ÎN COMUNITATE

Regula 89

Cercetarea asupra sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie încurajată. Aceste sancțiuni și măsuri ar trebui să fie evaluate cu regularitate.

Regula 90

Evaluarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate ar trebui să cuprindă, chiar dacă fără să se limiteze la aceasta, un bilanț obiectiv al măsurii în care utilitatea lor:

- răspunde așteptărilor autorităților care definesc dispozițiile legale, autorităților judiciare, autorităților de decizie, autorităților de executare și cele ale comunității, ținându-se cont de finalitățile afectate acestor sancțiuni și măsuri;
- contribuie la scăderea procentelor de încarcerare;
- permite să răspundă nevoilor delincvenților în raport cu infracțiunea;
- este pozitivă în termeni de rentabilitate;
- contribuie la scăderea delincvenței.

ANEXĂ - GLOSAR

1. Sancțiuni și măsuri aplicate în comunitate

Noțiunea de *sancțiuni și măsuri aplicate în comunitate* se referă la sancțiuni și măsuri care mențin delincventul în comunitate și implică o anumită restricție a libertății sale prin impunerea de condiții și/sau obligații și care sunt puse în practică de organismele prevăzute de dispozițiile legale.

Această noțiune desemnează sancțiunile decise de către un tribunal sau de către un judecător, și măsurile luate înaintea deciziei care impune sancționarea sau în locul unei astfel de decizii, ca și cele care constau într-o modalitate de executare a unei pedepse cu închisoare în afara unui așezământ penitenciar.

Chiar dacă sancțiunile pecuniare nu sunt vizate de această definiție, orice altă activitate de luare în grijă sau de control întreprinsă pentru a asigura executarea lor intră în cadrul Regulilor.

2. Dispozițiile legale

Prin *dispozițiile legale*, trebuie să înțelegem atât legea votată în parlament, cât și decretele (sau ordonanțele) luate și publicate de guvern pentru aplicarea legii.

3. Autoritatea judiciară

În cadrul prezentelor reguli, termenul de *autoritate judiciară* desemnează un tribunal, un judecător sau un procuror.

4. Autoritatea de decizie

Termenul de *autoritate de decizie* desemnează orice autoritate judiciară abilitată prin dispozițiile legale în vigoare să impună sau să revoce o sancțiune sau o măsură aplicată în comunitate, sau să modifice condițiile și obligațiile, ca și orice organism abilitat în acest mod.

Noțiunea de autoritate de decizie este mai amplă decât cea de autoritate judiciară.

5. Autoritate de execuție

Prin *autoritate de execuție* se înțelege orice organism abilitat și responsabil în primul rând de executarea, de punerea în practică a unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate. În numeroase țări, este vorba de serviciul de probațiune care îndeplinește acest rol.

6. Execuție sau executare și aplicare

Prin *execuție* înțelegem aspectele practice ale muncii autorității de execuție pentru a se asigura că o sancțiune sau măsură aplicată în comunitate este bine efectuată.

Prin *aplicare* se înțelege în același timp impunerea și executarea unei sancțiuni sau măsuri aplicate în comunitate.

Al doilea termen are un sens mai global decât primul.

7. Condiții și obligații

Prin *condiții și obligații* se înțeleg toate exigențele care sunt parte integrantă a sancțiunii sau măsurii impuse de autoritatea de decizie.

8. Recurs

Termenul de *recurs* desemnează atât apelul în fața unei autorități judiciare, cât și depunerea unei plângeri în fața unei autorități administrative.

9. Luarea în grijă

Termenul de *luare în grijă* privește atât activitățile de exercitare de către o autoritate de execuție sau de către o delegație a acesteia în scopul de a-1 menține pe delincvent în comunitate, cât și activitățile care vizează să asigure că delincventul îndeplinește toate obligațiile sau condițiile impuse.

10. Control

Termenul de *control* desemnează activitățile care constau numai în verificarea faptului că toate condițiile și obligațiile impuse sunt îndeplinite, ca și activitățile care constau în asigurarea respectării lor prin recurs sau prin amenințare de recurs la procedurile aplicabile în caz de nerespectare.

Noțiunea de control este mai restrânsă decât cea de luare în grijă.

11. Delincvent

Doar din preocuparea pentru conciziune, termenul de *delincvent* trebuie să fie înțeles ca aplicându-se atât unei persoane inculpate, cât și unei persoane condamnate.

12. Participare comunitară

Termenul de *participare comunitară* îmbracă toate formele de ajutor, remunerat sau nu, exercitat în timp, parțial sau intermitent și propusă autorității de executare de către organizațiile publice sau private și de persoane individuale din comunitate.

13. Gen

Din preocuparea pentru conciziune, doar genul masculin este utilizat în Reguli. Genul feminin trebuie să fie subînțeles cu ocazia folosirii genului masculin.

14. Timpurile verbelor

Dispozițiile din Reguli care privesc exigențele esențiale sunt formulate prin folosirea verbelor *va trebui/vor trebui* și *trebuie/trebuie* (pentru plural). În mod contrar, interdicțiile esențiale sunt exprimate prin utilizarea formei negative a acestor verbe.

Dispozițiile care se referă la ceea ce este de dorit, dar nu absolut esențial, sunt exprimate prin întrebuintarea modului condițional *ar trebui/ar trebui* (pentru plural). Ceea ce am dori doar să interzicem este exprimat prin forma negativă a acestui timp.